

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.о. завідувач кафедри
стандартизації та сертифікації
сільськогосподарської продукції,
конд. техн. наук, доц.
Прядко О.А.
« _ » _____ 2021 р.

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ СТУДЕНТУ

Чабановій Аліці Олександрівні

Спеціальність: 152 «Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка»

Освітня програма – «Якість, стандартизація та сертифікація»

Програма підготовки – Освітньо-професійна

Тема магістерської роботи: «Аналіз вимог до оцінювання відповідності та розроблення процедури в умовах ТОВ «Інвестком», м. Київ»

затверджена наказом ректора НУБіП України від 04 березня 2021 р. №401«С»

Термін подання завершеної роботи на кафедру 27 листопада 2021 р.

Вихідні дані до магістерської роботи: 1) Положення про підготовку магістрів

у НУБіП України; 2) Положення про підготовку і захист магістерської роботи

3) Міжнародні та національні стандарти; 3) Словникові та довідникові

джерела; 4) Навчальна та наукова література; 5) Методичні вказівки про

підготовку магістерської роботи; 6) Фахові періодичні видання; 7) Матеріали

державної статистики; 8) Електронні ресурси.

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Провести вивчення джерел літератури та нормативних документів щодо вимог оцінки відповідності, зокрема тих, що використовує для своєї діяльності компанії ТОВ «Інвестком»;
2. Провести аналіз компанії ТОВ «Інвестком»;
3. Провести аналітичні дослідження процедури отримання дозвільних документів на імпорتنі товари, що реалізуються на ринку України;
4. Провести оцінювання процедури в умовах обраної компанії ТОВ «Інвестком»;
5. Розробити рекомендації щодо покращення процедури в умовах обраної компанії ТОВ «Інвестком».

Дата видачі завдання «27» квітня 2021 р.

Керівник магістерської роботи

Розбицька Т.В.

Завдання прийняв до виконання

Чабанова А.О.

РЕФЕРАТ

Повний обсяг магістерської роботи становить 61 сторінок, робота містить таблиці, рисунки, складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

Метою магістерської роботи є аналізування вимог до проведення процедури по оцінці відповідності товарів, що вводяться в обіг на ринку України походженням з іншої країни в умовах обраного підприємства.

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми наукового дослідження, визначено мету та завдання, наведено дані про об'єкт та предмет дослідження.

У **першому розділі** порівняно технічне регулювання України та Європейського Союзу, опис вимоги та етапи Угоди про Асоціацію між Україною та країнами Європейського Союзу та визначено технічні регламенти, що використовуються для оцінки відповідності побутової техніки.

У **другому розділі** описано компанію, яка займається імпортом товарів до вітчизняного ринку.

У **третьому розділі** аналізовано вимоги до оцінювання відповідності та описано процедуру оцінки відповідності.

Ключові слова: зовнішня економічна діяльність, оцінка відповідності, технічний регламент, acquis ЄС, код УКТ ЗЕД

НУБІП України

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ..... 5

ВСТУП..... 6

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ..... 8

1.1 Порівняння відповідності законодавства України з міжнародними та європейськими стандартами..... 8

1.1.1 Вимоги до наближення..... 10

1.1.2 Планування наближення..... 12

1.1.3 Техніка наближення законодавства..... 13

1.1.4 Перевірка відповідності..... 14

1.2 Підходи ЄС до питань усунення технічних бар'єрів в торгівлі..... 15

1.4. Політика ЄС з оцінки відповідності..... 19

1.5. Основні положення законодавчих актів і нормативних документів України щодо сертифікації..... 22

1.6. Впровадження вимог ЄС і СОТ у законодавстві України про стандартизацію, сертифікацію та акредитацію..... 29

1.7. Сертифікація побутової техніки в Україні..... 32

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТОВ «ІНВЕСТКОМ»..... 37

2.1. Коротка характеристика підприємства..... 37

РОЗДІЛ 3. ВЛАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ..... 44

3.1. Аналіз вимог до оцінювання відповідності..... 44

3.2. Розроблення процедури..... 45

3.3. Економічна доцільність результатів дослідження..... 51

ВИСНОВКИ..... 53

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ..... 55

НУБІП України

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ

НУБІП України

ТР – технічний регламент

УКТ ЗЕД – українська класифікація товарів зовнішньоекономічної

діяльності

НУБІП України

СЕС – санітарно-епідеміологічна служба

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

На сьогоднішній день, оцінка відповідності продукції побутового призначення є актуальною темою. Процедура сертифікації імпортованої продукції, що завозиться на ринок України, та підтверджує її безпеку для споживача та навколишнього середовища.

Суттєва складова розвитку економічної діяльності держави є зовнішньоекономічний розвиток підприємств та зовнішньоекономічних зв'язків, що є важливим джерелом бюджетного надходження. Однак треба зазначити, що зовнішньоекономічні операції, а саме експорт та імпорт, допомагають розширити канали збуту підприємств, та можуть дати змогу країні представити потенціал на світовому ринку.

Ринкова економіка в умовах сучасного розвитку та поліпшення процесів інтегрування України у світовий ринок, сприяє поліпшенню налагодження міжнародних відносин, та компенсує недостачу товару на ринку України, що заохочує споживчу необхідність.

Слід мати на увазі, що в цьому відіграють роль зовнішньоекономічні зв'язки правильний розмір виробу певного виду продукції, щоб зробити світ відомим досягнення в галузі науки і техніки, доступ до необхідного обладнання та матеріалів, розширення продукції, що реалізується на внутрішніх ринках тощо. Потрібно враховувати, що зв'язки зовнішньоекономічних відносин забезпечують оптимальний розмір виробництва певних видів товару, що сприяють науковому і технічному прогресу, вибору оптимальної та якісної сировини, розширення асортименту товарів.

Метою роботи є аналізування вимог до проведення процедури по оцінці відповідності товарів, що вводяться в обіг на ринку України походженням з іншої країни в умовах обраного підприємства.

Об'єктом магістерської роботи є вимоги до оцінки відповідності імпортованих товарів та аналіз процедури в умовах підприємства.

Предметом магістерської роботи є імпортні товари, що вводяться в обіг на ринку України.

Використовувались такі методи дослідження як метод аналізу та метод узагальнення.

Аналіз вимог до оцінювання відповідності є актуальною практичною задачею з врахуванням великої кількості товарів на ринку України.

Завданням даної магістерської роботи є:

1) Провести вивчення джерел літератури та нормативних документів щодо вимог оцінки відповідності, зокрема тих, що використовує для своєї діяльності компанії ТОВ «Інвестком»;

2) Провести аналіз компанії ТОВ «Інвестком»;

3) Провести аналітичні дослідження процедури отримання дозвільних документів на імпортовані товари, що реалізуються на ринку України;

4) Провести оцінювання процедури в умовах обраної компанії ТОВ «Інвестком»;

5) Розробити рекомендації щодо покращення процедури в умовах обраної компанії ТОВ «Інвестком».

Людей оточує велика кількість предметів побутового призначення, однак ми можемо сумніватись в їх безпеці та якості. Для визначення безпеки для людини та навколишнього середовища існує процедура сертифікації, що допомагає виявити підозрілу та неякісну продукцію.

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

1.1 Порівняння відповідності законодавства України з міжнародними та європейськими стандартами.

Порівняння українських законів не обмежується невиконання директив Європейського Союзу, безпосередньо згаданих в програмах, що базуються на них. Порівняння передбачені угодою про створення енергоорганізації і включають деякі частини. Те саме стосується договору про повітряний транспорт Європейського Союзу після імплементації угоди про цивільну авіацію між Україною та Європейським Союзом. Наприклад, Україна може мати більшу відповідальність за те, щоб бути ближче до своєї внутрішньої нормативної бази відповідно до Регламенту 261/2004 про компенсацію за затримки та авіаудари.

Порівняння законодавчої бази України в ЄС не треба обмежувати нормативно-правовою базою та положеннями, що передбачені у пов'язаних угодах. Стаття 476 представляє велику відповідальність за вжиття заходів, що необхідні для здійснення зобов'язань, передбачених цим Договором, а також для виконання поставленої мети, викладених у ньому.

Законодавчу базу Європейського Союзу можна використати як приклад для створення чіткого регулювання, проте діяти на добровільній основі. Такий спосіб, наразі, є доречним, наприклад Швейцарська Конфедерація на добровільній засаді використовує вторинну правову базу Європейського Союзу для розробки своєї нормативно-правової бази. Однак, наслідувати такому прикладу Україна наразі не може, бо це спричинить дисбаланс в економічній ситуації та спричинить соціальні проблеми. Однак слід визначити, що така тактика має свої переваги. Таким чином це дало можливість удосконалити відповідність законодавства України та покращити політичну позицію. При добровільному наближенні нормативного законодавства, Україна може отримати вииск у сфері конкурентного права Європейського Союзу. У цій ситуації Україні необхідно в обов'язковому порядку провести процес адаптації до

відповідних положень Європейського Союзу. Проте, де-юре українське законодавство може розвиватися у вільній конкурентоспроможній формі [1]

Угода про асоціацію між країнами Європейського Союзу та Україною – є важливим кроком для створення зв'язки для вільної торгівлі між Україною та країнами Європейського союзу, що підсилить співпрацю у політичній та економічній сфері.

Ціллю угоди є:

a) сприяти поступовому зближенню Сторін, ґрунтуючись на спільних цінностях і тісних привілейованих зв'язках, а також поглиблюючи зв'язок України з політикою ЄС та її участь у програмах та агентствах;

b) забезпечити необхідні рамки для посиленого політичного діалогу в усіх сферах, які становлять взаємний інтерес;

c) сприяти, зберігати й зміцнювати мир та стабільність у регіональному та міжнародному вимірах відповідно до принципів Статуту ООН і Гельсінського заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 року, а також цілей Паризької хартії для нової Європи 1990 року;

d) запровадити умови для посилення економічних та торговельних відносин, які вестимуть до поступової інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС, у тому числі завдяки створенню поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі, та підтримувати зусилля України стосовно завершення переходу до діючої ринкової економіки, у тому числі шляхом поступової адаптації її законодавства до *acquis* ЄС;

e) посилювати співробітництво у сфері юстиції, свободи та безпеки з метою забезпечення верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод;

f) запровадити умови для дедалі тіснішого співробітництва в інших сферах, які становлять взаємний інтерес [2, с. 9].

1.1.1 Вимоги до наближення

Проектування, ресурси, розроблення плану впровадження актів, узгодження плану необхідної діяльності, контроль за виконанням вимог – ці етапи, що допоможуть наблизити законодавство України.

Необхідні вимоги вказані у протоколах Угоди про асоціацію. Слід зазначити, що в Угоді про асоціацію підпадають товари, що виготовлені на території країн Європейського Союзу та України. Однак, якщо сировина має походження з інших країн, що не зазначені в Угоді про асоціацію, що пройшла необхідну обробку, сукупна вартість сировини не перевищує 10% від ціни товару, використано сировинний придаток у межах, що зазначений у Додатку до Угоди про асоціацію, такий товар може вважатись товаром, що зроблений у країні зазначеній в Угоді про асоціацію.

Скасовані мита Європейського Союзу для більшості українських товарів, що дозволяє зменшити вартість українських товарів на ринку Європейського союзу. Для інших товарів – передбачені безмитні нульові квоти або поступове зниження мита протягом перехідного періоду.

Угода про асоціацію передбачає спрощення процедури проходження на митниці, тобто з 1 січня 2016 року запроваджено інститут уповноваженого експортера, що забезпечує спрощення та прискорення експортних операцій товарів до країн Європейського Союзу, та з вересня 2016 року запроваджується система «Єдиного вікна» для здійснення митного, санітарно-епідеміологічного, радіологічного та інших видів державного контролю.

Для гармонізації санітарних та фітосанітарних заходів та технічних регламентів, де Україна повинна забезпечити відповідність європейським вимогам своїх технічних регламентів і процедур, санітарних та фітосанітарних заходів, після чого українські товари не потребують додаткових перевірок в країнах Європейського Союзу.

Сприянням виходу української продукції на ринок третіх країн є завдяки визнанню українських товарів на ринку Європейського Союзу, що означає отримання дозволів на експорт до країн Євросоюзу є на міжнародному ринку своєрідним «знаком якості», що спрощує доступ для українських виробників на інші ринки. А приєднання України до конвенції Пан-Євро-Мед, сприятиме спрощеному претензійному експорту вітчизняних товарів як на ринок Євросоюзу, так і на ринки інших країн-учасників Конвенції, з якими Україна має Зону вільної торгівлі.

Доступ до ринку держзакупівель Європейського Союзу, де Угода про асоціацію передбачає відкриття у повному обсязі ринку державних закупівель Євросоюзу для українських постачальників товарів та надавачів послуг після адаптації законодавства.

Угода про асоціацію надає можливість пропонувати послуги європейським споживачам, відкривати філії в країнах Європейського Союзу, де вітчизняні компанії можуть надавати послуги на ринку Євросоюзу за трьох напрямів, а саме:

- 1) Відкривати філії у країнах Євросоюзу, де наші філії користуються усіма правами, що й місцеві юридичної особи;
- 2) Відправляти своїх фахівців у Євросоюз на строк від 6 місяців до 3 років. Список професій та вимоги до працівників визначені в Угоді;
- 3) Транскордонне надання послуг іноземних замовників (наприклад, розробка програмного забезпечення).

Також після адаптації законодавства буде отримано вільний доступ до ринків Європейського Союзу для телекомунікаційних, фінансових, поштових та кур'єрських послуг, міжнародних морських перевезень [2, 3, 4].

1.1.2 Планування наближення

Для забезпечення виконання вимог зазначені в Угоді про асоціацію, Уряд України публікує План заходів з виконання Угод про асоціацію на Євроінтеграційному порталі, де зазначено 27 сфер діяльності, 1943 завдання, 29 відповідальних органів згодою, 77 відповідальних органів [3].

Слід зазначити, що в Угоді про асоціацію передбачено терміни для кожного із вказані у актах. Додатковий термін можливо встановити у двосторонньому документі, як у сферах санітарно- та фітосанітарних необхідних заходів. Тому слід зазначити, що процес інтеграції вітчизняного законодавства необхідно чітко, надійно та послідовно спланувати, для забезпечення безпеки та підтримки Європейського Союзу.

Терміни Угоди повинні бути орієнтованими на українські правотворчі органи та політичне керівництво щодо інтеграції до *acquis* ЄС відповідно. Органам влади необхідно чітко сформулювати план початку діяльності наближення у кожній із сфер зазначених в Угоді.

Інтеграція українського законодавства необхідно здійснювати по етапах для чіткого сформування завдання та для коректного його виконання. Слід зазначити, що будь-які зміни у законодавстві потребують суттєвих затрат бюджету держави, що слід враховувати при поетапному плануванні інтеграційних процесів, налаштування законотворчих дій. Однак крім загальної планування інтеграції українського законодавства, вітчизняної органи управління розробляють галузеві плани. На етапі планування одразу треба назначити відповідальний орган за ту, чи іншу, задачу для забезпечення виконання поставленої задачі.

Терміни виконання вказані у Додатках та супровідних документах до Угоди про асоціацію. Тому слід існуючих дедлайнів, владі України необхідно запровадити низку умови для підготовки сфер та спільнот до нововведень з новим режимом регулювання. Однак як визначено у статті 474 Угоди про асоціацію: «Згідно із цілями цієї Угоди, встановленими у статті 1, Україна здійснюватиме поступове наближення свого законодавства до права ЄС

відповідно до Додатків I–XLIV до цієї Угоди на основі зобов'язань, визначених у Розділах IV, V та VI цієї Угоди, а також відповідно до положень цих Додатків. Це положення не завдає шкоди будь-яким конкретним принципам і зобов'язанням стосовно нормативно-правового наближення відповідно до Розділу IV («Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею») цієї Угоди» [2, с. 272].

Саме це означає, що Україна повинна визначити етапи для виконання поставлених завдань.

Таким доцільним підходом, що є ідеальним методом, для підвищення необхідного рівня відповідності, якого треба досягти у визначений термін, який встановлений в Додатках Угоди про асоціацію. Таким чином, визначена особа якій необхідно провести перевірку на відповідність встановленим вимогам, повинна знати процедуру, та розуміти, що передбачені в проекті Закону часткові заходи з наближення не є несподіваним, а являє собою часткою довготривалої зміни. Часткового наближення можна побачити у проектних актах, однак повна інтеграція відбудеться після схвалення підзаконних актів [2, 3, 4].

1.1.3 Техніка наближення законодавства

Усі проекти законів, які необхідні для наближення внутрішнього законодавства *acquis* ЄС, виконуються відповідно національних правил щодо розробки нормативно-правових документів. Слід зазначити, що процес наближення можна здійснювати за допомогою ухваленого одного акта Євросоюзу, де можливе потребувати, де ухвалений більше а ніж один український акт.

Важливе значення має методологія розробки проекту законодавчого акту. Метод «пряме копіювання» не є рекомендований, так як положення-копія може бути недоречним, й описувати чужерідно систему, що несвоєрідна для законодавчої бази держави, та узагалі може бути незрозуміле для тих, кому вони необхідні на практиці. Саме це важливо у Директивах Євросоюзу.

Метод прямого копіювання можливий при наближенні до регламенту Євросоюзу, які направлені на випуск єдиних стандартів та підтягаються на пряме використання в державах-членах Європейського Союзу. Тому Україні необхідно водити нормативно-правові акти Євросоюзу для вітчизняного законодавства так, як країна виконує це щодо Директив Євросоюзу.

Однак необхідно зазначити, що Угода про асоціацію окрім законодавчого наближення, вимагатиме також змін у сфері права [2, 3, 4]

Прецедентне право грає важливе значення у різних напрямках. Необхідно розуміти і використовувати правову базу Європейського Союзу на вітчизняному рівні, та інколи у ситуаціях коли держави-члени можуть порушити. При розборці Угоди про асоціацію було враховано цей нюанс. Прикладом є стаття 6 додатка XVII до глави IV угоди про асоціацію, де вказано:

«У тій мірі, в якій положення цього додатка та застосовні положення, визначені у додатках, ідентичні по суті до відповідних правил Договору про функціонування Європейського Союзу та законодавчих актів, прийнятих відповідно до цього Договору, такі положення при їх імплементації та застосуванні повинні тлумачитись згідно з відповідними рішеннями Суду Європейського Союзу» [5, с. 6].

Цей важливий нюанс, який допомагає правильно тлумачити, практика Суду Євросоюзу – це обов'язкова складова досвіду для українських правотворчих органів. Однак необхідно зазначити, що треба іноді врахування прецедентного права слід визнавати на добровільній основі, навіть коли це не передбачено Угодою про асоціацію, для максимального наближення [2].

1.1.4 Перевірка відповідності

Одна з самих важливих проблем у наближенні законодавства, є процедура з підтвердження з оцінки відповідності. У кожному законотворчому етапі треба звертати увагу на дану задачу. Першу оцінку прогалини потрібно проводити на

етапі створення плану щодо законодавчого наближення, як етапний варіант.

Таким чином, відповідальні особи розуміють розмір роботи для проведення законодавчого наближення на даному етапі. Рівень цільового наближення можна визначити таким способом. «За один крок» - один із варіантів повного наближення. Метод поступового наближення, де зміни у національному законодавстві проходять поступово, поетапно.

Процес перевірки відповідності повинна бути регулярною задачею для забезпечення відповідної якості. Для забезпечення процесу перевірки відповідності можливе встановлення процедурного механізму, для успішного забезпечення перевірки відповідності до ухваленої постанови нормативно-правового акту [2, 3, 5].

1.2 Підходи ЄС до питань усунення технічних бар'єрів в торгівлі

На сьогоднішній день, можна зазначити, що тарифний захист ринку промислового товару в країнах Європейського Союзу має середнє значення від 4,4% до 5%. Тому, слід зазначити, що основні проблеми на внутрішньому ринку через технічний бар'єр.

Технічне регулювання Європейського Союзу являє собою ефективною та успішною системою, де ліквідовано технічні бар'єри. «Новий» та «Глобальний» підхід – саме на таких підходах базується технічне регулювання в країнах Європейського Союзу.

Добровільними стандартами є гармонізовані стандарти Європейського Союзу, однак відповідно до «Нового» та «Глобального» підходів, де головне безпечність та якість товарів, які містяться у технічних регламентах Європейського Союзу, що є обов'язкові для виконання. Проте при використанні гармонізованих стандартів, які сприймаються, як дотримання усіх вимог, які передбачені технічними регламентами. Ринковий нагляд здійснює контроль за дотриманням вимог, що передбачені у технічних регламентах.

Ринковий нагляд є важливою структурою, яка забезпечує дотримання вимог у питань охорони праці, конкуренції між організаціями, техніки безпеки для співробітників, тому важливою частиною є акредитація. Згідно Регламенту Ради № 765/2008 від 9 липня 2008 року в якому зазначено:

«Необхідно встановити загальні рамки правил і принципи щодо акредитації та ринкового нагляду. Ця структура не повинна впливати на сутність норми чинного законодавства, що встановлюють положення, які мають бути дотримані з метою захисту суспільних інтересів, таких як здоров'я, безпека та захист споживачів та довкілля, але мають бути спрямовані на покращення їх функціонування.» [6, с. 30]

У статті 16 даного Регламенту Ради № 765/2008 від 9 липня 2008 року чітко визначено:

«Ринковий нагляд забезпечує, щоб охоплені гармонізаційними законодавством Співтовариства продукти, які, у разі їх використання за цільовим призначенням або за розумно передбачуваних умов та у разі належного встановлення й технічного обслуговування, можуть становити загрозу здоров'ю чи безпеці користувачів або які іншим чином не відповідають застосовним вимогам, установленим у гармонізаційному законодавстві Співтовариства, було вилучено або надання їх на ринку було заборонено чи обмежено, а також щоб громадськість, Комісію та інші держави-члени були про це відповідно проінформовані.» [6, с. 39]

Забезпечення відповідності, яку повинен перевіряти імпортер зазначено у Рішенні європейського парламенту і ради № 768/2008/ЄС:

«Необхідно забезпечити відповідність продуктів, які надходять на ринок Співтовариства з третіх країн, усім застосовним вимогам Співтовариства, та, зокрема, проведення виробником належних процедур оцінювання відповідності щодо таких продуктів. Тому необхідно передбачити, щоб імпортери пересвідчувалися в тому, що продукти, які вони вводять в обіг, відповідають застосовним вимогам, і що вони не вводять в обіг продукти, які не відповідають таким вимогам або становлять ризик. З тієї самої причини необхідно

передбачити, щоб імпортери пересвідчувалися в тому, що процедури оцінювання відповідності здійснено, і знаки на продуктах та документація, складена виробниками, доступні для інспектування наглядовими органами [7, с. 84]».

Також у Рішенні європейського парламенту і ради № 768/2008/ЄС визначені обов'язки імпортерів, а саме відповідальність імпортера, як зазначено у статті R4:

«Перш ніж ввести продукт в обіг, імпортери гарантують, що виробник провів належну процедуру оцінювання відповідності. Вони гарантують, що виробник склав технічну документацію, що на продукт було нанесено необхідний знак або необхідні знаки відповідності і він супроводжується декларацією про відповідність вимогам ЄС і необхідними документами, а також що виробник дотримався вимог, установлених в статті» [7, с. 91].

Товари, які потрапляють на Єдиний Ринок, в обов'язковому порядку підлягають під ринковий нагляд. Тому Рада Європейського Союзу ухвалила Регламент щодо ринкового нагляду про внесенні зміни до Директиви 2004/42/ЄС, де вказано:

«Проблеми глобального ринку та подальше ускладнення ланцюгів постачання, а також зростання обсягів продуктів, що їх пропонують для продажу онлайн кінцевим користувачам у Союзі, потребують посилення правозастосовних заходів для забезпечення безпеки споживачів. Крім того, практичний досвід здійснення ринкового нагляду засвідчив, що такі ланцюги постачання інколи включають суб'єктів господарювання, новітня форма яких не дає змоги легко вписати їх у традиційні ланцюги постачання в рамках існуючих правових рамок. Зокрема, це стосується надавачів послуги фулфілменту, які виконують багато з функцій, аналогічних функціям імпортерів, проте їх зазвичай не можна віднести до імпортерів згідно з традиційним розумінням цього поняття у праві Союзу. Для забезпечення того, що органи ринкового нагляду можуть виконувати свої обов'язки дієво, та для уникнення прогалини у системі забезпечення дотримання вимог, доречно включити надавачів послуги

фулфілменту до переліку суб'єктів господарювання, щодо яких органи ринкового нагляду можуть вживати правозастосовчих заходів. У результаті включення надавачів послуги фулфілменту до сфери дії цього Регламенту органи ринкового нагляду матимуть змогу краще виконувати свої функції стосовно нових форм господарської діяльності для забезпечення безпеки споживачів та належного функціонування внутрішнього ринку, зокрема і в тих випадках, у яких щодо одних продуктів суб'єкт господарювання діє як імпортер, а щодо інших – як надавач послуги фулфілменту...» [8]

За допомогою даного регламенту, на Єдиному ринку посилюється контроль ринкового нагляду, що забезпечує безпеку та якість продукції, та підвищує довіру споживачів до європейського ринку.

Важлива умова для успішної роботи для реалізації зони вільної торгівлі між країнами Європейського Союзу та Україною є процес усунення технічних бар'єрів. Тому забезпечення високої якості і безпеки дозволять процеси технічного регулювання та адаптація стандартів.

Для організації роботи між Європейським Союзом та Україною у напрямку гармонізації стандартизації та технічного регулювання, були створені органи з питань Асоціації, а саме: Рада з Асоціації, комітети та підкомітети. [9]

Необхідно зазначити участь України у роботі у міжнародних організаціях з питань стандартизації, такої як ISO, до України з 1993 року предстала повноправним членом. Робота національних технічних комітетів зі стандартизації, які мають певні обов'язки перед ISO, де головна задача – розробка необхідних стандартів, саме така роль України в роботі ISO. [10]

Угода про технічні бар'єри, яка спрямована на рішення питань гармонізації стандартизації та технічного регулювання. Тому Директива Ради 89/686/ЄЕС, видала Резолюції Ради від 7 травня 1985 року про новий підхід до технічної гармонізації та стандартів, яка базується на принципах «Нового» підходу. [11]

Слід зазначити, що згідно Угоди про Європейське Економічне Співтовариство у статті 100 зазначено, що при процесі законотворчої

гармонізації, які забезпечують безпеку товару для споживача та навколишнього середовища, однак прийняття стандартів є добровільним, але для реалізації повинна відповідати цим стандартам та відповідним вимогам. Таким чином, виробник, що виготовляє продукцію має право її виробляти не відповідно до встановлених стандартів, однак виробнику необхідно провести процедуру доведення щодо основних вимог безпечності, що відповідають встановленим нормам які вказані у Директивах [12].

Забезпеченням безпечності товару на Ринку займаються державні органи відповідної країни за вимогами, що вказані у Директивах.

Слід зазначити, що за 20 років роботи країн Європейського Союзу у сфері якості та стандартизації було прийнято ряд Директив на різні типи товару та продукції. Саме низка цих Директив має назву «Новий підхід». Звісно, європейські стандарти впроваджені на «добровільній» основі, але вони є обов'язковою вимогою для виконання при реалізації товару на Європейському Ринку [3].

1.4. Політика ЄС з оцінки відповідності

У 1985 р. Рада Європейського Союзу прийняла Директиву щодо питань технічної гармонізації між країнами, що входять до складу Європейського Союзу. В основу Директиви покладено розмежування між стандартами та основними вимогами. Стандарти є добровільними, однак обов'язковими до виконання є основні вимоги. Однак якщо товар виготовлений відповідно до основних вимог, необхідне підтвердження третьої сторони для забезпечення безпеки для споживача та навколишнього середовища. Проте якщо виробник виготовлює продукцію відповідно гармонізованого стандарту, підтвердження третьої сторони йому не потрібне, і виробник автоматично задовольняє технічні вимоги.

«Новий підхід», декларування, оцінка відповідності – процедури, що допомагають реалізовувати товари на Ринку Європейського Союзу, які

вимагають чіткого роз'яснення та точного формулювання остаточного формування кінцевої продукції.

Відповідно Закону України про підтвердження відповідності, зазначено:

«декларація про відповідність - документально оформлена в установленому порядку заява виробника, де дається гарантія відповідності продукції вимогам, встановленим законодавством» [13].

«постачальник - юридична або фізична особа - суб'єкт підприємницької діяльності, яка вводить в обіг продукцію чи безпосередньо бере в цьому участь» [13].

Однак тільки підприємець, або юридична особа має право декларувати товар. Процес декларування товару засвідчує відповідність товару відповідним стандартам, що підтверджує безпеку для споживача та навколишнього середовища. Однак якщо виробником являється нерезидент, то завданням декларування та вказання коду УКТ ЗЕД є імпортер. Тому слід зазначити, що процес декларування є обов'язковою та важливою формою підтвердження відповідності, що практично використовується у країнах Європейського Союзу.

Згідно Угоди про асоціацію та співробітництво і партнерство між країнами Європейського Союзу та Україною, де зазначено, що Україні необхідно почати процес гармонізації стандартів, правил, регламентів та оцінки відповідності. Закон України про стандартизацію [14], Закон України про підтвердження відповідності [13], Закон України про акредитацію органів з оцінки відповідності [15] – саме введення цих законів стало першим етапом для гармонізації законодавства та вирішенні питань з технічного регулювання.

Стандарти, як і у країнах Європейського Союзу, добровільні для застосування. Проте треба довести безпечність товару, продукції для споживача та навколишнього середовища, щодо вимог, що закріплені за регламентом.

Насамперед, стандартам необхідно:

- Створити центри для перевірки відповідності стандарту. Це акредитовані лабораторії, наукові центри тощо.

• У тексті стандарту необхідно вказати сферу застосування, та вимоги щодо безпеки та якості.

• Підганювати стандарти відповідно технічному прогресу, розуміти доречність та актуальність для його створення відповідно.

• Забезпечити захист авторських прав, який подолає проблему з копіями товару, контрафактом на Ринку.

• Мотивувати підприємства у впровадженні міжнародних стандартів ISO серій 9000 та 14000

Закон України «Про підтвердження відповідності», який де-факто, скасував фіскальну монополію щодо питань з оцінки відповідності на товари та послуги, та стимулював до процесу з оцінки відповідності товарів та послуг приватні організації [13]

На разі, технічні регламенти, що застосовуються, або зараз опрацьовуються є одним із етапів гармонізації технічної бази України та країнами Європейського Союзу, які затверджуються вищим виконавчим органом влади в Україні. Розмежована функція з процесу акредитації та сертифікації стала чіткою після прийняття Закону України про акредитацію органів з оцінки відповідності, тому було створено Національний орган з акредитації в Україні.

Головною задачею Національного органу з акредитації в Україні є підтримка єдиної політики з питань сертифікації, встановлення Вільної торгівлі та подолання бар'єрів у торгівельних відносинах. Наступним етапом гармонізації є

формування технічних регламентів. Директиви, що використовуються у країнах Європейського Союзу є основою для розробки Технічних регламентів в Україні. Слід зазначити, що введення «Глобального підходу» для сертифікації,

використовує систему модулів для формування, яке полегшує процедуру сертифікації. Згідно Постановою КМУ Про затвердження модулів оцінки відповідності, які використовуються для розроблення процедур оцінки відповідності, та правил використання модулів оцінки відповідності, існує 8 модулів оцінки відповідності, проте можлива і комбінація із декількох модулів,

залежно від типу товару. Існує 3 варіанта, коли сертифікація потребує підтвердження третьою стороною, такі випадки як:

- 1) Оцінку відповідності необхідно провести на партію товару;
- 2) Оцінка відповідності необхідно провести одиничного товару;
- 3) Оцінка відповідності, де досліджуваний товар відповідає необхідним технічним регламентам.

Щодо інших 5 модулів, то відається Декларація про відповідність вказаним вимогам. Проте багато виробників підкріплюють Декларацію про відповідність Сертифікатом [2, 16, 17].

1.5. Основні положення законодавчих актів і нормативних документів України щодо сертифікації

Стратегічна ціль України є входження країн до складу Європейського Союзу. Однак, щоб досягти даної мети, Україні необхідно провести ряд реформ для гармонізації технічного регулювання відповідно до встановлених вимог. У 1993 році відбулися сироби реформації технічного законодавства, а саме видання Декретів Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» (не чинний від 01.01.2018) та «Про державний нагляд за додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення» (не чинний від 05.07.2011), результатом яких була створена державна система сертифікації продукції «УкрСЕПРО». У Декретів Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» писано види та мету сертифікації, систему сертифікації. Згідно статті 15-1, де зазначено, що центральний орган влади призначає орган з сертифікації, а саме:

«Призначення органів з сертифікації в державній системі сертифікації здійснюється шляхом видачі центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері технічного

регулювання, рішення про призначення органу з сертифікації в державній системі сертифікації...» [18].

Проте через некоректну ідентифікацію та нерозуміння принципу на якому базується міжнародний досвід, недостатнє фінансування – процес покращення національної системи технічного регулювання зазнав поразки [9, 18, 19].

у 1997 році була видана Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо поетапного впровадження в Україні вимог директив ЄС, санітарних, екологічних, ветеринарних, фітосанітарних норм та міжнародних і європейських стандартів», де зазначені заходи щодо гармонізації щодо вимог

Директив Європейського Союзу. У даній Постанові вказаний план заходів щодо поетапного впровадження вимог директив Євросоюзу у вказаних напрямках. Відповідно до 3 пункту даної Постанови вказано про фінансове забезпечення, а саме:

«Міністерству фінансів та Міністерству економіки передбачити відповідне бюджетне фінансування виконання плану заходів» [20].

Однак через відсутність фінансування, цей план так і не був реалізованим [9, 20].

На кінець ХХ століття технічне законодавство в країні було нестабільне, анахронічне, проте самостійною системою. Однак для забезпечення стабільного грошового потоку, виникали ситуації, коли державні установи лобіювали розширенню списку товарів, які підлягали обов'язковій сертифікації. Вимога про розділення окремо орган зі сертифікації та орган з акредитації, так і не було реалізовано. Дане розподілення призводить до конфлікту інтересів, так як дані повноваження належали Державному комітету стандартизації, методології та сертифікації. Добровільна сертифікація продукції не була розповсюджена, через великий перелік продукції, яка підлягала обов'язковій сертифікації.

Отже, вимога щодо розділення повноважень з питань акредитації та сертифікації на окремі установи – нереалізовані. Однак треба звернути увагу щодо іншої проблеми, що була у той час, а саме: неактуальність національних стандартів. Державні органи відстежують відповідність дотримання вимог

стандартів, що є у більшості випадків обов'язковими. Технічний прогрес, інновації – процеси, що стимулюють випуск та впровадження нових стандартів, однак через обов'язковий характер та відставання від оновлення стандартів пригальмовують ці процеси. Вітчизняний виробник незацікавлений у процесі стандартизації на державному рівні, що збільшує різницю між необхідністю та

можливостями у розробниками та виробниками. Однак через широкий асортимент продукції на ринку України, система стандартизації дозволяє виробникам розробити технічні умови, які відповідають вимогам загальної безпеки для споживачів, проте вони набули характер нормативного документу, який необхідно реєструвати у Державному комітеті стандартизації, метрології та сертифікації.

У 2000 році були розроблені закони, які у 2001 році були прийняті Верховною Радою України, а саме:

Закон України «Про стандартизацію»;

Закон України «Про підтвердження відповідності»;

Закон України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності».

Розробкою даних законів займалися представники бізнес-асоціацій, експерти, неурядові організації. Також були залучені експерти з Франції та Німеччини. Цілью реформи є створення системи технічного регулювання, що відповідатиме європейським та міжнародним вимогам. Дані впровадження налагодить український експорт, та спростить систему інтеграції для вітчизняних виробників.

Згідно Закону України «Про стандартизацію», який перекосить обов'язкові вимоги до товару до технічних регламентів, передбачає добровільне застосування стандартів, залучає представників бізнесу з питань стандартизації. Відповідно до цього Закону створений Національний орган стандартизації, який згідно статті 1 визначає цей орган:

«національний орган стандартизації - орган стандартизації, визнаний на національному рівні, що має право бути національним членом відповідних міжнародних та регіональних організацій стандартизації» [14].

Згідно зі статтею 8 Закону встановлено, що суб'єктами стандартизації є:

- центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері стандартизації;

- центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері стандартизації;

- національний орган стандартизації;

- технічні комітети стандартизації;

- підприємства, установи та організації, що здійснюють стандартизацію.

Згідно зі статтею 11 функції національного органу стандартизації виконує державне підприємство, що не підлягає приватизації, утворене центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері стандартизації [14].

Будь-яка заінтересована сторона або технічний комітет стандартизації має право звернутися до комісії з апеляцій шляхом подання апеляції, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю національного органу стандартизації були порушені процедури у сфері стандартизації. Предметом апеляції не може бути зміст національного стандарту, кодексу ustalеної практики чи його проекту. Подання апеляції не обмежує права заявника на звернення до суду. У разі якщо комісія з апеляцій визнає, що рішення, дія чи бездіяльність національного органу стандартизації порушує процедури у сфері стандартизації, вона приймає рішення про підтримання апеляції, в якому рекомендує національному органу стандартизації усунути виявлені порушення [14, стаття 14].

Національний орган стандартизації не може мати за ціль комерційну мету, дана установа не підлягає приватизації та впроваджує національну політику у сфері стандартизації, як зазначено у статті 11 цього Закону:

«Функції національного органу стандартизації виконує державне підприємство, що не підлягає приватизації, утворене центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері стандартизації.

Национальный орган стандартизації не може мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності» [14].

Национальні стандарти та кодекси усталеної практики застосовуються безпосередньо чи шляхом посилання на них в інших документах. Национальні стандарти та кодекси усталеної практики застосовуються на добровільній основі, крім випадків, якщо обов'язковість їх застосування встановлена нормативно-правовими актами [14, стаття 23].

Згідно розділу 4 цього Закону, функціонує Национальний інформаційний центр міжнародної інформаційної мережі, який забезпечує інформацією, щодо національних стандартів та технічних вимог, як зазначено у статті 24:

«... Для подання інформації заінтересованим сторонам національний орган стандартизації формує та веде національний фонд нормативних документів, функціонує як Национальний інформаційний центр міжнародної інформаційної мережі (ISONET), складає та веде каталог національних стандартів та кодексів усталеної практики...» [14].

Право власності на національні стандарти, кодекси усталеної практики та розроблені національним органом стандартизації каталоги належить державі [14, стаття 25].

У Законі України «Про підтвердження відповідності» передбачин процес поступової гармонізації відповідно Директив «Нового підходу», які базуються на модальному підході, тобто виробник більш гнучкий до дотримання встановлених вимог з безпечності товару, які вказані у правових актах.

Відповідно саме цього Закону України КабМін необхідно видавати технічні регламенти згідно Директив «Нового підходу» Європейського Союзу. Відповідно до статті 1 цього закону визначен регульованої та законодавчо нерегульованої сфери, а саме:

«законодавчо регульована сфера - сфера, в якій вимоги до продукції та умови введення її в обіг регламентуються законодавством» [13].

«законодавчо нерегульована сфера - сфера, в якій вимоги до продукції та умови введення її в обіг не регламентуються законодавством» [13].

Згідно статті 9 цього Закону, вимога обов'язкового підтвердження відповідності застосовується лише до законодавчо регульованої сфери, а саме:

«Процедура підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері для окремих видів продукції, яка може становити небезпеку для життя та здоров'я людини, тварин, рослин, а також майна та охорони довкілля, запроваджується технічними регламентами...» [13].

А добровільне підтвердження відповідності відбувається у законодавчо нерегульованій сфері, згідно зі статтю 16:

«Виробник може скласти декларацію про відповідність за власною ініціативою або на підставі договору із споживачем, при цьому він несе відповідальність за включення недостовірних відомостей у декларацію згідно із законами України» [13].

За погодженням з уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності органи з сертифікації мають право укладати угоди про взаємне визнання робіт з підтвердження відповідності з уповноваженими органами інших країн.

Оплата робіт з підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері здійснюється згідно з правилами визначення вартості цих робіт, які затверджуються Кабінетом Міністрів.

Оплата робіт з підтвердження відповідності в законодавчо нерегульованій сфері здійснюється на договірних засадах.

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші норми, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються норми міжнародного договору [13].

У 2001 році прийнятий Закон України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності», який визначає правові, організаційні та економічні засади акредитації органів з оцінки відповідності в Україні.

Згідно статті 1 цього Закону зазначено:

«акредитація органів з оцінки відповідності (далі – акредитація) – засвідчення національним органом України з акредитації того, що орган з оцінки

відповідності відповідає вимогам національних стандартів, гармонізованих з відповідними міжнародними та європейськими стандартами або вимогам міжнародних чи європейських стандартів, та у разі необхідності будь-яким додатковим вимогам щодо акредитації у відповідних сферах для провадження визначеної діяльності з оцінки відповідності» [15].

Згідно статтю 6 Закону акредитація здійснюється державною некомерційною організацією, а саме:

«Національний орган України з акредитації є державною організацією, яка утворюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного розвитку, та провадить некомерційну господарську діяльність» [15].

До основних функцій Національного органу України з акредитації належить:

прийняття рішення щодо акредитації, її поновлення, тимчасового зупинення або визнання недійсною;

здійснення контролю за відповідністю діяльності акредитованих органів вимогам акредитації;

ведення реєстрів акредитованих органів з оцінки відповідності, а також персоналу з акредитації;

представництво та участь від України у міжнародних, європейських та регіональних організаціях з акредитації;

організація інформаційного забезпечення з питань акредитації.

Відповідно до статті 10 цього Закону, зазначено, що акредитованими можуть бути:

випробувальні та калібрувальні лабораторії;

органи із сертифікації продукції, процесів та послуг;

органи із сертифікації систем якості, систем управління якістю, систем управління довкіллям;

органи із сертифікації персоналу;

органи контролю

Розмір та порядок оплати робіт з акредитації встановлюється відповідно до правил, які затверджуються центральним органом виконавчої влади з питань економіки.

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші норми, ніж передбачені цим Законом, то застосовуються норми міжнародного договору [15].

У період 2003-2004 роках було видано 13 технічних регламентів, які у свою чергу відповідали аналогічним вимогам Директив «Нового підходу». Проте стандарти для цих технічних регламентів не були прийняті, тому технічні регламенти не набрали чинності. Однак в Україні поки діє стара система оцінки відповідності. Ця система зберігає старий перелік продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації.

Наразі, технічні регламенти не охоплюють багато продукції, що засвідченні у Директивах «Нового підходу». Це можна пояснити тому, що багато продукції не виготовляється в Україні, та розподілом сфер відповідальності між різними державними органами [1, 5, 9].

1.6. Впровадження вимог ЄС і СОТ у законодавстві України про стандартизацію, сертифікацію та акредитацію

На сьогоднішній день, процес гармонізації та реформації у сфері технічного регулювання є нестрімким. Головною причиною є недостатнє фінансування зі сторони влади. Україна, як держава, яка напружена на вступ до Європейського союзу, тому Державний комітет з питань технічного регулювання та споживчої політики прийняв рішення щодо впровадження 1810 стандартів ISO за п'ять років.

Проте через недостатнє державне фінансування, результатом якого є невиконання плану з гармонізації. Фактично, з цієї причини, не було реалізовано систему ISONET.

Україна запроваджує технічні регламенти з підтвердження відповідності, проте через зволікання з реформації з питань гармонізації, впровадження приймаються дуже повільно.

Затримка у реформації стандартів призвела до повільного прийняття українських технічних регламентів з підтвердження відповідності, що затримує впровадження переглянутої системи технічного регулювання та переходу до нової системи. У 1993 році існуюча система регулювання в Україні все ще діє і буде діяти до тих пір, поки нова система не буде повністю технічно розроблена.

Тут перспектива інвестування грошей на благо не встановила терміну такого перехідного періоду. У той же час паралельні дії двох систем неминуче призводять до непорозумінь і плутають як виробників, так і органи сертифікації.

При цьому уряд подав на розгляд Верховній Раді України проєкт закону “Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності”, що має змістити Закони України “Про стандартизацію” та “Про підтвердження відповідності”.

Новий законопроект, який є обов’язковим для забезпечення вступу України до СОТ, містить декілька нововведень, а саме у законопроекті пропонується відсторонити розмежування між технічними регламентами та технічними регламентами для забезпечення відповідності. Усі вимоги до сертифікації, якщо є, містяться в технічних регламентах, що вимагаються Утодою СОТ про технічні бар’єри в торгівлі. Багато питань ще більше ускладнив законопроект, але ще більше ускладнив чинне законодавство, а саме закони «Про стандартизацію» та «Про підтвердження відповідності», він також включає деякі кроки назад у процесі реформації. Законопроект надає повноваження територіальному органу із сертифікації для роботи в законодавчо врегульованому напрямі на Державний комітет технічного регулювання та споживчої політики. Це створює конфлікти між цими установами та іншими державними органами та не дозволяє підпорядкованим установам проводити обов’язкову оцінку відповідності на прибутковому ринку.

Також необхідно зазначити такі проблеми, що ускладнені тим, що вітчизняні установи, лабораторії не мають необхідного обладнання та компетентного персоналу, котрий застосував би міжнародні методи з оцінки відповідності. Дані питання можуть завадити Україні будувати відносини щодо питань покращення умов для вітчизняних експортерів на Світовому ринку [1, 4].

Україна розпочала процес вступу до СОТ у 1993 році і провела дев'ять засідань з моменту створення робочої групи в 1995 році. Президентські укази, один з яких виданий у вересні 2001 року, а інший у лютому 2002 року, підтримують внутрішні реформи. Перший указ підвищив рівень управління процесом вступу до СОТ і призвів до призначення віце-прем'єра України головою урядового комітету з питань вступу до СОТ. Перший указ також встановлював заходи щодо посилення законодавчої співпраці між Радою та іншими державними органами. Другий указ підтримав реформу законодавства України про торгівлю та закликав до всебічного аналізу чинного законодавства щодо захисту прав інтелектуальної власності, митного та тарифного регулювання, технічних бар'єрів у торгівлі та інвестиційного режиму України відповідно до стандартів СОТ [21, 22].

За останні роки розширення сфер діяльності Світової організації торгівлі. Процес вступу України до системи ГАТТ/СОТ розпочався 17 грудня 1993 року. Процес приєднання включає такі частини як, проведення переговорів щодо доступу до ринків товарів та послуг країнами-членами Робочої групи Світової організації торгівлі, та реформація українського законодавства відповідно до угод.

Законом України «Про підтвердження відповідності» передбачено, що підтвердженню відповідності підлягає продукція, яка може бути небезпечною для здоров'я людей, тварин, рослин, майна громадян, довкілля і затверджується технічним регламентом. Для імпортової продукції, яка підлягає обов'язковій сертифікації в Україні, документом, який підтверджує відповідність є сертифікат

відповідності, або свідцтво про визнання результатів іноземної сертифікації [10, с. 264-266].

Члени СОТ повинні сертифікувати імпортовані товари, територія будь-якого члена СОТ передбачена технічними регламентами дешевше розповсюджувати експорту походження та аналогічні товари з інших країн.

ТР не повинні створювати невикористаних перепон для міжнародної торгівлі, не повинні мати обмежувального впливу, крім випадків, що можуть загрожувати національній безпеці [10, с. 268].

1.7. Сертифікація побутової техніки в Україні

Важливе значення для економіки країни відіграє якісний та безпечний товар на ринку країни. Однак, більшість побутової техніки імпортується до ринку України. Тому процедура сертифікація товару – є важливою складовою для забезпечення якості та безпечності товару для споживача відповідно вимогам, що встановлені у законодавстві.

Відповідно Закону України «Про підтвердження відповідності» у статті 1 зазначено:

«сертифікат відповідності - документ, який підтверджує, що продукція, системи якості, системи управління якістю, системи екологічного управління, персонал відповідає встановленим вимогам конкретного стандарту чи іншого нормативного документа, визначеного законодавством...» [13].

Підтвердження оцінки відповідності необхідне для імпортера або виробника для підтвердження безпеки перед споживачем, та бути впевненим у товарі при перевірці контролюючих органів.

Для гармонізації відповідно до Угоди про асоціацію між країнами Європейського Союзу та Україною, було прийняті Технічні регламенти, для створення яких використали Директиви Європейського Союзу. Наразі, для продукції з оцінки відповідності використовують такі технічні регламенти як

НУБІП України

- Технічний регламент водогрійних котлів, що працюють на рідкому чи газоподібному паливі;
- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для побутових холодильних приладів;

НУБІП України

- Технічний регламент енергетичного маркування енергоспоживчих продуктів;
- Технічний регламент енергетичного маркування побутових електричних холодильників;

НУБІП України

- Технічний регламент енергетичного маркування побутових пральних машин;
- Технічний регламент енергетичного маркування побутових посудомийних машин;

НУБІП України

- Технічний регламент низьковольтного електричного обладнання;
- Технічний регламент з електромагнітної сумісності обладнання;
- Технічний регламент обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні;
- Технічний регламент радіобладрнання;
- Технічний регламент енергетичного маркування телевізорів;

НУБІП України

- Технічний регламент енергетичного маркування кондиціонерів повітря;
- Технічний регламент енергетичного маркування побутових барабанних сушильних машин;

НУБІП України

- Технічний регламент енергетичного маркування побутових духових шаф та кухонних витяжок;
- Технічний регламент щодо встановлення системи для визначення вимог з екодизайну енергоспоживчих продуктів;

НУБІП України

- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для споживання електроенергії зовнішніми джерелами живлення в режимі без навантаження та їх середнього коефіцієнта корисної дії в активному режимі;
- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну пилососів;

Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для простих приймачів цифрового телебачення;

- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для побутових барабанних сушильних машин;

- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для кондиціонерів повітря та вентиляторів, призначених для особистого комфорту;
- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для споживання електроенергії електричним і електронним побутовим та офісним обладнанням у режимі "очікування", "вимкнено" та мережевому режимі "очікування";

- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для комп'ютерів та комп'ютерних серверів;
- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для побутових пральних машин;

- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для побутових посудомийних машин;
- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для телевізорів;
- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для побутових духових шаф, варильних поверхонь та кухонних витяжок;

- Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для обігрівачів приміщень та комбінованих обігрівачів;

Безпека життя та захист людей, живих організмів, рослин, навколишнього середовища, національної безпеки, природних ресурсів – є мета розробки та використання технічних регламентів [21].

Загальна структура технічного регламенту складається з таких частин як загальних питань, що може влючати визначення вимог, терміни та поняття, і визначено винятки на яких даний технічний регламент не поширюється;

допустимі значення коефіцієнта того чи іншого побутового приладу, можливе посилення на додатки до технічного регламенту відповідно. Види товару та продукції, процес та метод виробництва, технічні вимоги, яким відповідає вироблений товар – це є об'єктами у технічних регламентах. У Технічних

рекламентах може бути зазначена обов'язки виробників, постачальників, імпортерів та розповсюджувачів, права та обов'язки суб'єктів господарювання.

Також обов'язковою частиною є вимоги щодо оформлення інформації для споживачів. Описується процедура оцінки відповідності, де вказані чіткі ролі

кожного учасника ланцюга, для забезпечення регулювання ризиків, та розуміння процедури для кожної із сторін, описуються чіткі вимоги органів акредитації.

Обов'язковою частиною є маркування відповідного товару, що описаний у регламенті, вказані правила щодо нанесення знаку з оцінки відповідності. У

додатках кожного з регламентів можна побачити форму для декларації з оцінки відповідності. Слід зазначити, що у кожному технічному регламенті є посилання

на Директива на базі якого цей технічний регламент створений [21].

Необхідно звернути увагу, що всі електричні побутові прилади, що працюють від мережі потребують проведення оцінки відповідності таких

технічних регламентів як Технічний регламент низьковольтного електричного обладнання та Технічний регламент з електромагнітної сумісності обладнання.

Дані Технічні регламенти використовуються завжди для побутової техніки. На практиці, ці Технічні регламенти можна вказати на одній декларації про

відповідність. Процедура підтвердження відповідності включає складання технічного файлу, який містить протоколи випробувань, декларацію про оціку

відповідності та сертифікат, перелік використаних стандартів до товару [20, 21].

Також для всього електричного та електронного обладнання необхідна декларація з оцінки відповідності до Технічного регламенту обмеження

використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні. Даний технічний регламент обмежує у використанні у процесі

небезпечних речовин, таких як: свинець, ртуть, кадмій, шестивалентний хром, полібромовані біфеніли, полібромовані дифенілові етери. Полібромовані

біфеніли, полібромовані дифенілові етери використовуються, як інгібітор процесу горіння під час виробництва пластмаси. Необхідно чітко зазначити, що

даний Технічний регламент поширюється на такі товари як: телекомунікаційне обладнання та устаткування інформаційної техніки, побутова техніка,

електричні інструменти, товари для дозвілля та спортивні товари, іграшки, освітлювальна апаратура, споживча електроніка [23]

На сьогоднішній день важливим регламентом для України є Технічні регламенти щодо вимог до екодизайну. А саме: Технічний регламент щодо вимог

до екодизайну для побутових холодильних приладів; Технічний регламент щодо вимог до екодизайну пылесосів; Технічний регламент щодо вимог до екодизайну

для побутових барабанних сушильних машин; Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для простих приймачів цифрового телебачення; Технічний

регламент щодо вимог до екодизайну для кондиціонерів повітря та вентиляторів, призначених для особистого комфорту; Технічний регламент щодо вимог до

екодизайну для споживання електроенергії електричним і електронним побутовим та офісним обладнанням у режимі "очікування", "вимкнено" та

мережевому режимі "очікування"; Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для комп'ютерів та комп'ютерних серверів; Технічний регламент

щодо вимог до екодизайну для побутових пральних машин; Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для побутових посудомийних машин; Технічний

регламент щодо вимог до екодизайну для побутових ламп непрямого випромінювання; Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для телевізорів;

Технічний регламент щодо вимог до екодизайну для побутових духових шаф, варильних поверхонь та кухонних витяжок. Дані технічні регламенти

направлені на товари, які мають «Сплячий режим», та направлені на енергоефективність техніки [20, 26, 27].

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТОВ «ІНВЕСТКОМ»

2.1. Коротка характеристика підприємства

Товариство з обмеженою відповідальністю «Інвестком» - це один з найбільших в Україні національних дистриб'юторів з мультипродуктовим портфелем, до якого входить понад 20 тисяч найменувань IT, цифрової, побутової техніки, мобільної телефонії, споживчої електроніки й посуду. Компанія представляє продукти більш ніж 70 брендів.

Структура компанії ТОВ «Інвестком» складається з таких департаментів

як:

- департамент операційного маркетингу;
- департамент логістики;
- департамент каналної дистрибуції;
- фінансово-економічний департамент;
- департамент маркетингових комунікацій;
- департамент управління людськими ресурсами.

Департамент операційного маркетингу займається розв'язуванням завдань у сфері реклами, PR та торгового маркетингу. Завдання операційного маркетингу полягає у отриманні виручки від, або цільового товарообігу. Це означає, що фірма повинна «продавати» та знаходити замовлення на покупку з використанням найбільш ефективних методів збуту та одночасно мінімізувати витрати. Мета операційного маркетингу генерація доходів від маркетингової діяльності підприємства, т. е. використання найефективніших методів продажу, торгового маркетингу і мінімізація витрат. Іншими цілями операційного маркетингу може бути, наприклад, досягнення компанією рівня продажів, прибутку та інших цілей, встановлених операційним планом, забезпечення прибутковості різних товарів, територій, ринків та каналів збуту. Інструменти операційного маркетингу є набір тактичних засобів, що належать до товару, його ціні, доведення товару до споживача та його просування.

Департамент каналної дистрибуції займається прийняттям рішення товару щодо управління товару і відповідальності за товар, допомагають передати право власності на товар чи послугу покупцю.

Основними цілями фінансово-економічного департаменту є єдність вимог під час виконання бухгалтерського обліку, звітності, податкової дисципліни, контроль за розподілом та витрачанням коштів у всіх напрямках фінансово-господарської діяльності. Департамент займається: ведення бухгалтерського обліку відповідно до вимог чинного законодавства України та інших нормативних правових актів; складання кошторису витрат та розрахунків до нього; попередній контроль за відповідністю укладених договорів лімітам бюджетних зобов'язань, своєчасним та правильним оформленням первинних облікових документів та законністю операцій, що здійснюються; поточний контроль за цільовим та економним витрачанням коштів відповідно до затвердженого кошторису витрат, збереженням грошових коштів та матеріальних цінностей у місцях їх зберігання та експлуатації; нарахування та виплата у встановлені строки заробітної плати працівникам.

Основною метою діяльності департаменту маркетингових комунікацій є формування та зміцнення іміджу компанії як провідного дистриб'ютора та просування іміджу. Основні завдання департаменту: формування, розвиток та підтримка іміджу та бренду компанії; оптимізація комплексу внутрішніх та зовнішніх комунікацій компанії; впровадження єдиної інформаційно-комунікаційної політики компанії; підтримка та розвиток сайтів, сторінок у соціальних мережах, мережевих систем підтримки технологій; створення стійкого візуального образу через корпоративну ідентичність (логотип та атрибути фірмового стилю); проведення маркетингових досліджень ринку.

Департамент управління людськими ресурсами, який займається визначенням як стратегічного і логічного поєднання підходом до управління найбільш цінним активом організації: працюючими там людьми, які колективно

та індивідуально роблять внесок у вирішення завдань компанії. Основна мета – забезпечити досягнення успіху компанії за допомогою людей. Важливе місце у досягненні успіху компанії займає підбір ресурсів та його розвиток. Департамент підвищує мотивацію та відданість шляхом запровадження такої політики та процедур, які демонструють, що людей цінують та винагороджують за те, що вони роблять і чого домагаються, а також за досягнутий ними рівень кваліфікації та компетентності.

Департамент логістики поділяється на такі відділи, як: відділ по роботі з постачальниками, відділ по супроводу вантажопотоків, група сертифікації, служба аналітики. Відділ по роботі з постачальниками складаються з логістів, які займаються доставкою товару, подальшим його складуванням, і навіть розробляють найвигіднішу схему поставок. Відділ по супроводу вантажопотоків займається страхуванням, тримає зв'язок з водіями, готують пакет документів для митниці. Група сертифікації контролює та перевіряє наявність дозвільної документації. Служба аналітики займаються технічним та програмним вдосконаленням бази, займаються питаннями КІП співробітників.

Технічне та програмне забезпечення компанії для обробки всіх даних використовуються сучасна комп'ютерна та оргтехніка, також ліцензійні програми: ПО MS Windows XP PRO; Програма «Turboon 2.2» для використання офісних працівників та складського обліку «Вуган».

Згідно сайту youcontrol.com.ua:

«Організація ТОВ "ІНВЕСТКОМ" зареєстрована 22.03.2002 за юридичною адресою Україна, 04112, місто Київ, вул. Дегтярівська, будинок 48. Керівником організації є ЛУКАНОВ ОЛЕКСАНДР ВАЛЕРІЙОВИЧ. Розмір статутного капіталу складає 610407500,00 грн.. На момент останнього оновлення даних 12.11.2021 стан організації - Не перебуває в процесі припинення.» [28]

«За даними з податкових реєстрів України організація ТОВ "ІНВЕСТКОМ", перебуває на обліку в органах доходів та зборів, зафіксовано що по реєстру «Дізнайся більше про свого бізнес-партнера» на 11.11.2021 не має податкового боргу, Дійсне свідоцтво ПДВ в реєстрі платників ПДВ і Відсутня реєстрація в Реєстрі неприбуткових установ та організацій.» [28]

Основні сфери діяльності компанії:

- Неспеціалізована оптова торгівля;
- Оптова торгівля одягом і взуттям;
- Оптова торгівля побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворення звуку й зображення;
- Оптова торгівля іншими товарами господарського призначення
- Оптова торгівля компютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням;
- Оптова торгівля електронним і телекомунікаційним устаткуванням, деталями до нього;
- Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки.

[28]

За допомогою матриці SWOT, визначено контекст підприємства, який зазначений у таблиці 2.1.1. Аналізуючі можливості та загрози, сильні та слабкі сторони, визначено напрямки розвитку та корегування загроз, верогідність яких необхідно звести до мінімуму. Однак для чіткого виконання з кожного з пунктів необхідно постійне планування та реалістичне розуміння фінансових можливостей компанії.

НУБІП України

НУБІП України

	<p><u>Можливості та шанси</u></p> <ul style="list-style-type: none">-Збільшення асортименту-Збільшення кількості постачальників-Великі складські можливості	<p><u>Загрози</u></p> <ul style="list-style-type: none">-втрата кваліфікованого персоналу-технологічні проблеми системи-сезонність товару-недостатня кількість транспорту у сезон
<p><u>Сильні сторони</u></p> <ul style="list-style-type: none">-Висококваліфікований персонал-робоча система мотивації-висока ефективність діяльності працівників-Ефективна система контролю документообігу	<p><u>СМ</u></p> <ul style="list-style-type: none">-Збільшення асортименту-Визначити та проаналізувати українських постачальників	<p><u>СЗ</u></p> <ul style="list-style-type: none">-проведення систем оцінки персоналу задля визначення компетентності та кваліфікації працівника-посилення конкурентної спроможності позиції за допомогою збільшення ефективності роботи працівників з клієнтами-впровадження системи та курсів з кваліфікації
<p><u>Слабкі сторони</u></p> <ul style="list-style-type: none">-неритмічне навантаження-супротив впровадження нових систем	<p><u>СЛМ</u></p> <ul style="list-style-type: none">-Визначення коефіцієнту сезонності для визначення навантаження	<p><u>СЛЗ</u></p> <ul style="list-style-type: none">-визначення позицій за допомогою яких можна наймати кадри без досвіду роботи та на оцінювати перспективу

Таблиця 2.1.1 Матриця SWOT компанії ТОВ «Інвестком»

Організація має виявити зовнішні та внутрішні чинники (обставини), які мають відношення до її намірів та стратегії розвитку та які впливають на її здатність досягати бажаних результатів її системи менеджменту якості. Організація повинна здійснювати моніторинг та аналіз інформації, що відноситься до цих зовнішніх та внутрішніх чинників (обставин).

Запроваджується обов'язкова вимога до організації знати та розуміти особливості своєї діяльності та діяльності зовнішніх організацій, а також фактори (позитивні чи негативні), які впливають чи можуть вплинути на неї. Багато сучасних організацій здійснюють такий аналіз. Це елементи загального стратегічного та тактичного планування організації, вони формують основу для

планування, впровадження та розвитку. Схема контексту ТОВ «Інвестком» зображено на схемі 2.1.2.

Організація має виявити зовнішні та внутрішні чинники, які мають відношення до її намірів та стратегії розвитку та які впливають на її здатність досягати бажаних результатів її системи менеджменту якості.

Зв'язок Компанія – Банк. Для здійснення платежів, переказу коштів, купівля валюти, забезпечення банківської гарантії, акредитиви, виплата заробітної платні співробітникам – це і багато інших послуг надає банк.

Зв'язок Компанія – Уряд. Компанія забезпечує робочі місця, та сплачує податки, які йдуть до державного бюджету та таким чином сприяє розвитку економіки країни.

Зв'язок Компанія – Клієнти. Клієнтам збувається імпортований товар, який потрапляє до рук споживачів. Наявність клієнта – забезпечує попит, та провокує збільшення асортименту, що у свою чергу закріплює конкурентні позиції.

Зв'язок Компанія – Акціонер. За допомогою фінансової підтримки акціонерного товариства, компанія може розширяться та розвиватись, а акціонер від вкладених коштів може отримувати свої дивіденди.

Зв'язок Компанія – Громадськість. Компанія забезпечує імпорт товару, який не виробляється в Україні, на Вітчизняний Ринок, де товар може придбати український споживач, також Компанія виступає гарантом, та надає сервісні послуги до імпортованого ним товару.

Зв'язок Компанія – Постачальник. Важливий зв'язок, за допомогою якого будуються взаємовідносини між країнами, та забезпечується Ринок України.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Рис. 2.1. | Схема контексту ТОВ «Інвестком»

НУБІП України

3.1. Аналіз вимог до оцінювання відповідності

Сертифікація продукції на відповідність технічному регламенту в Україні

є важливим етапом життєвого циклу виробничої компанії, що підтверджує відповідність продукції вимогам регламенту. Особливо це стосується продукції, використання якої несе певну небезпеку (наприклад, вона небезпечна внаслідок механічного впливу, ураження електричним струмом та інші). Сертифікація стане запорукою успішного та безпечного ведення бізнесу та попередження непередбачених витрат.

Технічний регламент є документом, що встановлює обов'язкові вимоги, які пред'являються до об'єктів регулювання (продукції, конструкції, певних процесів, а також зберігання та експлуатації). Технічні регламенти є обов'язковими для виконання та підтверджуються шляхом складання декларації відповідності, яку складає виробник на підставі власних досліджень та розробок, а також сертифікату чи протоколу за результатами проведення випробувань об'єкта такого регламенту.

Сертифікація відповідності технічному регламенту регулюється Законом України «Про підтвердження відповідності», «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності» та іншими нормативно-правовими актами. Процедура оцінки відповідності уніфікує різні галузі технічного регулювання: сертифікацію продукції, сертифікацію послуг, метрологічне підтвердження.

Сертифікація товарів для побутового вжитку може бути двох типів, а саме:

- Сертифікація на партію
- Серійне ввезення, наприклад, на 1 рік

Висновок санітарно-епідеміологічної експертизи є обов'язковий документ практично на будь-який вид продукції, що підтверджує її відповідність медичним вимогам безпеки для здоров'я та життя людини.

3.2. Розроблення процедури

Порядок правил оцінки відповідності продукції технічним регламентам поділяється на такі етапи як:

1. Види процедур оцінки відповідності

Вимоги Технічних регламентів поширюються на продукцію, яка вперше вводить в обіг на ринку України. Перед введенням в обіг продукції на вибір виробника та відповідно до вимог конкретного Технічного Регламенту здійснюються:

- оформлення декларації про відповідність (форма декларації про відповідність наведена у Технічному регламенті) за модулем А;
- оформлення декларації про відповідність (форму декларації про відповідність наведено у Технічному регламенті) перевіреному типу згідно з модулем С;

- оформлення декларації про відповідність (форма декларації про відповідність наведена у Технічному регламенті) перевіреному типу згідно з модулем D;

- оформлення декларації про відповідність (форма декларації про відповідність наведена у Технічному регламенті) перевіреному типу згідно з модулем E;

- оформлення декларації про відповідність (форму декларації про відповідність наведено у Технічному регламенті) перевіреному типу згідно з модулем F.

- оформлення декларації про відповідність (форма декларації про відповідність наведена у Технічному регламенті) за модулем H.

- при виконанні процедур оцінки відповідності модулі, D, E, F застосовуються тільки в комбінації з модулем B.

У разі одиничного виробництва приладів або виробництва у малих кількостях виробник має право вибрати процедуру перевірки одиниці продукції згідно з модулем G.

НУБІП України

2. Загальні положення

Вимоги Технічного регламенту виконуються, якщо продукція відповідає:

- застосованими до неї національними стандартами, гармонізованими з відповідними європейськими стандартами;

- застосованим до неї національним стандартам, якщо в галузях, на які поширюються ці стандарти, немає гармонізованих європейських стандартів.

3. Порядок проведення робіт з підтвердження відповідності, де оцінка

відповідності проводиться у пропорційний спосіб, без покладання зайвого

навантаження на суб'єктів господарювання та з належним урахуванням величини

підприємства, що замовляє роботи з оцінки відповідності, галузі, в якій воно діє,

його структури, ступеня складності технології виробництва відповідної

продукції та масового чи серійного характеру виробничого процесу.

Процес оцінки продукції складається з наступних основних етапів:

- 1) редагування, реєстрація та аналіз заявки на оцінку відповідності продукції;

- 2) призначення комісії для проведення робіт з оцінки відповідності;

- 3) підготовка Угоди для проведення робіт;

- 4) складання плану дій щодо оцінки;

- 5) ухвалення рішення за заявкою із зазначенням модуля

- 6) добір, ідентифікація зразків продукції;

- 7) організація випробувань відібраних зразків;

- 8) експертиза поданої документації;

- 9) складання звіту про результати оцінки;

- 10) аналіз усієї інформації та результатів оцінки, прийняття рішення про можливість видачі сертифіката відповідності (перевірки/експертизи типу);

- 11) видача сертифіката відповідності (перевірки/експертизи типу);

Роботи з підтвердження відповідності за всіма процедурами (модулями) починаються з оформлення та подання заявки.

4. Реєстрація та аналіз заявки, на якій Заявник подає оформлену заявку до Органу сертифікації.

Заявка повинна містити:

- назву та адресу виробника, а якщо заявку подає повноважний представник додатково також і його назва, адреса та документ про надання повноважень;

- письмове підтвердження про те, що така сама заявка не була подана до будь-якого іншого призначеного органу.

Технічна документація, що додається до заявки, повинна містити:

- загальний опис виробу (проспекти)

- посібники з монтажу та експлуатації;

- складальні креслення;

- описи та пояснення до креслень, схем, що стосуються функціонування виробу;

- список стандартів із переліку національних стандартів та опис рішень, ухвалених на виконання вимог регламенту, якщо згадані стандарти не були застосовані;

- результати проектних розрахунків, випробувань;

- протоколи випробувань продукції.

- документи, що підтверджують безпеку матеріалів, покриттів та ущільнювальних матеріалів при експлуатації опалювального обладнання (за потреби), або письмові гарантії виробника;

- право на матеріали та комплектуючі вироби, які можуть впливати на показники, сертифікуються;

У разі потреби до складу технічної документації можуть входити такі елементи:

- атестати на обладнання, застосоване у складі приладів;

- атестати та сертифікати на методи виготовлення та (або) контролю або поточного контролю виробів.

• технічні умови, зареєстровані в установленому порядку (за їх наявності);

Якщо за результатами аналізу виникає необхідність надання додаткових документів, заявник повинен бути повідомлений про це, а орган сертифікації має визначити можливість продовження робіт або необхідність очікувати надання додаткових документів.

Заявник ознайомлюється із результатами аналізу Заявки. Якщо протягом трьох днів заявник не відповів інакше, результат розгляду заявки вважається узгодженим із заявником.

5. Призначення комісії та Угода на проведення робіт з оцінки відповідності.

Керівник органу сертифікації призначає комісію щодо робіт з оцінки відповідності. На підставі заявки орган сертифікації готує Угоду на проведення робіт з оцінки відповідності.

Склад комісії надсилається Заявнику. Якщо протягом трьох днів Заявник не відповів інакше, склад комісії вважається узгодженим із Заявником.

6. Прийняття рішення щодо заявки та складання плану робіт, де складається план проведення дій з оцінки, готується Рішення про проведення робіт із сертифікації згідно із Заявкою, а Заявник ознайомлюється з Планом та Рішенням. Якщо протягом трьох днів Заявник не відповів інакше, План та Рішення вважаються узгодженими із Заявником.

Якщо за результатами розгляду заявки та супровідних документів виявляється неможливість проведення подальших робіт з оцінки відповідності, орган сертифікації надає заявнику обґрунтоване рішення про неможливість проведення робіт та скасовує заявку. У разі незгоди з ухваленим рішенням заявник може оскаржити рішення органу сертифікації.

7. Проведення робіт з оцінки відповідності згідно з вибраним модулем. Для всіх модулів, які передбачають випробування зразків продукції, випробування проводиться випробувальними лабораторіями, визначеними в Рішенні за заявкою.

Для всіх модулів, які передбачають проведення оцінки системи управління якістю, оцінка проводиться дома виробництва продукції.

8. Ухвалення рішення, реєстрація сертифіката, підтримка дії сертифіката.

Після закінчення всіх передбачених рішенням щодо заявки процедур оцінки відповідності орган сертифікації приймає Рішення про видачу сертифіката.

У разі виявлення невідповідностей сертифікати відповідності видаються лише за умови проведення заявником коригуючих дій з метою усунення невідповідностей та після їх перевірки орган сертифікації.

Реєстрація сертифікатів в орган сертифікації відбувається шляхом занесення реєстраційного номера та дати реєстрації до реєстру орган сертифікації.

Після реєстрації сертифіката орган сертифікації оформлює його та видає заявнику.

При видачі сертифіката орган сертифікації надає заявнику ліцензійну угоду на право застосування сертифіката відповідності та маркування знаком відповідності з номером Органу, а також програму технічного нагляду (за потреби) за сертифікованою продукцією.

9. Облік декларацій.

За бажанням замовника Органом із сертифікації може бути здійснено облік декларацій.

Пакет документів, що необхідно для процедури:

- Контракт;
- Інвойс;
- Реквізити виробника та заявника;
- Документ для провезення;
- Протоколи випробувань / тест репорти (на всі стандарти, зазначені у Сертифікаті CE);
- Декларацію EU + Сертифікат CE;

• Схемотехніка чи блок діаграми;
• Фото виробу (у зібраному та розібраному вигляді);
• Файл – розрахунок ризиків;

• Інструкція українською;

• Проекти маркування для України;
• Зразок товару – для проведення випробувань;
• Довіреність – від виробника.

Для всіх товарів, що реалізується на ринку України потрібно Висновок

санітарно-епідеміологічної експертизи. Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи (висновок СЕС, гігієнічний сертифікат, санітарний висновок тощо) – документ Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів і захисту споживачів, що визначає відповідність або невідповідність об'єкта експертизи санітарно-гігієнічним і медичним вимогам.

Висновок державної санітарно-епідеміологічної служби може бути виданий на будь-яку діяльність, технологію, продукцію, сировину, проекти нормативних документів, які можуть вплинути на здоров'я людини (іграшки та інші товари для дітей, одяг, взуття, матеріали, косметика, товари медичного та гігієнічного призначення, посуд, упаковка, сантехніка, промислові та господарські товари, промислове обладнання і багато іншого).

Законодавчі вимоги щодо забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення, включаючи питання оформлення, видачі висновку СЕС, визначаються Законом України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”.

Висновок СЕС видається на групу товару і тільки на 1 код УКТ ЗЕД. Висновок може бути видан на виробника чи імпортера, резидента чи нерезидента. Срок дії висновку СЕС – 5 років. За деякими видами товарів як іграшки є окрема «акредитація». Тому не кожен орган з гігієни може видавати такі висновки.

3.3. Економічна доцільність результатів дослідження

При визначенні ефективності системного дослідження слід враховувати насамперед загальнолюдські вимоги, спрямовані на забезпечення необхідної безпеки кожного споживача, всього суспільства, їх екологічного благополуччя та науково-технічного розвитку людства. Дані сторони результатів системного управління мають стати пріоритетними в порівнянні з економічною ефективністю. Водночас в умовах ринкових відносин за неможливості

забезпечити переваги перед конкурентами щодо економічного ефекту (при безперечному виконанні вимог щодо безпеки, екологічності, соціальної та науково-технічної спрямованості) слід приймати більш раціональні рішення щодо управління.

Таким чином, визначення ефективності досліджень системного управління має ґрунтуватися на принципах та підходах, які враховують пріоритетні загальнолюдські цінності та адаптовані до умов ринкових відносин. Забезпечення високої ефективності досліджень СУ може бути досягнуто лише за

дотримання основних принципів проведення дослідницьких робіт, які були розкриті раніше. При цьому безпосередньо визначення ефективності необхідно проводити також за відповідними правилами, принципами.

Кожен із ефектів може мати реальний чи потенційний характер. Реальними, як правило, є суто економічні види ефектів. Інші ж види ефектів несуть у собі лише потенційний економічний ефект.

Джерелами економічних ефектів за наслідками дослідження можуть бути:

- прибуток від ліцензійної діяльності;
- прибуток від впровадження винаходів, патентів, ноу-хау;
- приріст обсягу продажу;
- скорочення терміну окупності інвестицій;

НУБІП України

- скорочення термінів капітального будівництва;
- поліпшення використання ресурсів: зростання продуктивності праці;
- підвищення фондівддачі;
- прискорення оборотності обігових коштів;

НУБІП України

- зниження витрат на управління;
- зниження виробничих витрат на виправлення дефектів, що виготовляється продукції (аналогічно у сфері розробки та проектування);
- зменшення втрат від остаточного шлюбу готової продукції;

НУБІП України

- зниження вартості контролю продукції;
- зниження трудомісткості виробничих процесів;
- запобігання надходженню у виробничий процес недоброякісної сировини та матеріалів;
- зменшення витрат на усунення дефектів щодо рекламаций (претензій)

НУБІП України

- споживачів;
- зменшення суми штрафів за постачання недоброякісної продукції та виплат за рекламациям;
- зменшення витрат на гарантійне обслуговування та ремонт;

НУБІП України

- зменшення зносу за порушення контрактів;
- підвищення прибутку за рахунок поліпшення асортименту виготовленої продукції;
- підвищення прибутку за рахунок продажу споживачам продукції підвищеної якості (При незмінності собівартості).

НУБІП України

НУБІП України

ВИСНОВКИ

Тому слід зазначити, що необхідно виділити багато часу та зусиль для подолання шляху України до Європейського Союзу для гармонізації технічного регулювання. Основні задачі, які необхідно вирішити, а саме:

1. Посилення рамок технічного регулювання для дійсної реформації;
2. Виділення бюджетного ресурсу для гармонізації та вдосконалення законодавчої та технічної бази;
3. Уникнення конфліктних ситуацій, які суперечать інтересам державних установ між собою;
4. Поновити обладнання у центрах оцінки відповідності та лабораторіях, які збільшать точність оцінки, та забезпечити підвищення кваліфікації спеціалістів, що беруть участь у процесі оцінки відповідності продукції;
5. Національному агентству з акредитації України слід почати вживати активних зусиль, спрямованих на вступ до організації Європейської співпраці з акредитації, Міжнародної конференції з акредитації лабораторій та Міжнародного форуму з акредитації.

Однак, для вирішення багатьох питань країні необхідна допомога Євросоюзу, проте складена співпраця може зміцнити стосунки, що полегшить приєднання України до складу Європейського Союзу, особливо до таких цілей, як створення спільного ринку та усунення технічних бар'єрів.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Інвестком» є провідним дистрибутором в Україні, який займається імпортом великої та малої побутової техніки, технікою ІТ, мобільною телефонією, посудом, текстилем. Завдяки ТОВ «Інвестком» до України імпортуються товари широкого вжитку.

Для покращення процедури та збільшенню результативності процесу, компанії рекомендовано:

1. Удосконалити програмне забезпечення для поліпшення перевірки наявності в базі дозвільних документів;

2. Забезпечити постійний зв'язок Логіста зі Спеціалістом з групи сертифікації, який займається даним товарним напрямом, що забезпечить планування подальших закупівель;

3. Вдосконалити портал дозвільних документів для споживачів, для можливості порівняння обраних товарів.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Порівняльно-правове дослідження відповідності законодавства України законодавству ЄС у сфері персональних даних / В.М.Брижко, А.І.Радянська, М.Я.Швець. – К.: Триумф, 2006. – 256 с.

2. Угода про асоціацію між Україною та Європейським союзом. Урядовий портал (текст) / Урядовий портал [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/ugoda-pro-asociaciyu/00ukraire-euassociationagreementbody.pdf>

3. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у 2019 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/53-GOEE/ar-aa-implementation-2019-4.pdf>

4. План заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1106-2017-%D0%BF#Text>

5. Додаток XVII «Нормативно-правове наближення України до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами, - з іншого. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/ugoda-pro-asociaciyu/17_Annexes.pdf

6. Regulation (EC) No. 765/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 setting out the requirements for accreditation and market surveillance relating to the marketing of products and repealing Regulation (EEC) No 339/93 (Text with EEA relevance). OJ L 218, 13.8.2008, p. 30-47. -

[Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:218:0030:0047:EN:PDF>

7. Decision No 768/2008/EC of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 on a common framework for the marketing of products, and repealing Council Decision 93/465/EEC (p. 82-128). – [Електронний ресурс]. – Режим

доступу:

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:218:0082:0128:EN:PDF>

8. Regulation (EU) 2019/1020 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on market surveillance and compliance of products and amending Directive 2004/42/EC and Regulations (EC) No 765/2008 and (EU) No 305/2011 (OJ L 169 25.6.2019, pp. 1-44) – [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj>

9. Технічне регулювання в ЄС від 15 квітня 2021 року. [Електронний ресурс].

– Режим доступу: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/centr-pidtrimki-eksporteriv/netarifne-regulyuvannya/tehnichne-regulyuvannya-v-yes>

10. Гуменюк Г.Д. Міжнародна і регіональна стандартизація. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – К. НУБІП України: 2014. – 410 с.

11. РЕГЛАМЕНТ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ (ЄС) № 2016/425 від 9 березня 2016 року про засоби індивідуального захисту та скасування Директиви Ради 89/686/ЄЕС [Чинний від 2016-04-20]. – К.: Верховна Рада України, 2016. – Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_010-16#n777

12. Договір про заснування Європейської Спільноти. – [Електронний ресурс].

– Режим доступу https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/094_017#Text

13. Закону України «Про підтвердження відповідності» від 17 травня 2001 р.,

№ 2406-III. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2406-14#Text>

14. Закон України «Про стандартизацію» від 2014. – [Електронний ресурс].

Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315_18#Text

15. Закон України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» від 2001.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2407-14#Text>

16. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 січня 2016 р. № 95 «Про

затвердження модулів оцінки відповідності, які використовуються для розроблення процедур оцінки відповідності та правил використання модулів оцінки відповідності». [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/95-2016-%D0%BF#Text>

17. Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію»

від 10.05.1993, № 46-93 (із змінами/1997-2005 р.). - Втрата чинності від 01.01.2018 // Урядовий кур'єр, 22.05.93 р. Електронний ресурс – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/46-93#Text>

18. Декрет Кабінету Міністрів України «Про державний нагляд за

додержанням стандартів, норм і правил та відповідальність за їх порушення» від 10.05.1993, № 30-93 - Втрата чинності від 05.07.2011 // Голос України, 21.04.93 р. Електронний ресурс – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/30-93#Text>

19. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1997 р. N 244 «Про

заходи щодо поетапного впровадження в Україні вимог директив ЄС, санітарних, екологічних, ветеринарних, фітосанітарних норм та міжнародних і європейських стандартів». [Електронний ресурс]. – Режим

доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/244-97-%D0%BF#Text>

20. Технічні регламенти. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://csm.kiev.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1111&Itemid=6&lang=uk

21. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» від

2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text>

22. Ukraine's Accession to the WTO October 11, 2002. - Washington, D.C. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://carnegieendowment.org/about>

23. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1077 «Про затвердження Технічного регламенту з електромагнітної сумісності обладнання». [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1077-2015-%D0%BF#Text>

24. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 р. № 1067 «Про затвердження Технічного регламенту низьковольтного електричного обладнання». [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1067-2015-%D0%BF/page#Text>

25. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 139 «Про затвердження Технічного регламенту обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні». [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/139-2017-%D0%BF#Text>

26. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 733 «Про затвердження Технічного регламенту щодо вимог до екодизайну для споживання електроенергії електричним і електронним побутовим та офісним обладнанням у режимі "очікування", "вимкнено" та мережевому режимі "очікування"». - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2019-%D0%BF#Text>

27. Федорович В.О. Сертифікація продукції та послуг. - К. Харківський політехнічний інститут. - Харків - 300 с. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://web.kpi.kharkov.ua/cutting/wp-content/uploads/sites/143/2016/12/KL_F2.pdf

28. ТОВ "ІНВЕСТКОМ". - Автоматична перевірка факторів, що можуть вплинути на співпрацю. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/31901655/